

Vasa-Arkivet

Historian om Bishop Hill och Erik Jansson

Bonden Jan Mattsson och hans Fru Sara Eriksdotter fick en son den 19 december 1808, i Biskopskulla, utanför Uppsala. Hans namn blev Erik Jansson.

Som åtta åring fick han ett hårt slag i huvudet, och svävade flera veckor mellan liv och död efter en olycka från en skenande häst. Förutom det led han av svår gikt. Redan som barn var han av särpräglad natur. höll sig mycket i sin grubblande och ensamma värld, kanske var det detta som gjorde att han blev en ivrig och fanatisk läsare av religiösa skrifter samt bibeln. Vid 22 år ålder blev hans böner hörda, och han blev fri från sitt lidande, enligt honom själv var det herrens förtjänst.

25 december 1835 gifte sig Erik med, Maria Christina Larsdotter, som han under en tid haft ett förhållande med. Hon arbetade som piga på föräldrarnas gård, efter två månader fick paret en son. Efter ett inköp i Sånkarby blev han jordbrukare. Där deltog han i olika läsar samankomster och gjorde egna predikningar.

Inte långt efter det att familjen flyttat till Sånkarby, började Erik att predika sina egna tolkningar, samtidigt som han förkastade Luterska läran. Hans egna lära lydde enl följande: den som blivit befriad från synd och omvänt sig till Gud, hade blivit befriad från all synd och syndalustan, kan därmed aldrig mera synda. Hans karamistiska läggning och ofantliga övertalningsförmoga gjorde att han fick allt flera anhängare till sin sekt., Sommaren 1844 började hans sekt att bränna Luteranen, Luthers Katekes, det första bokbålet av många skedde väster om Alfta. Erik Jansson hade nu anhängare både i Uppland, Gästrikland, Hälsingland samt Dalarna.

Med Framgångarna växte motgångarna, Erik Janssons högmod och avighet mot präster blev allt starkare i hans predikan, motståndet från kyrkor och präster gjorde nu att Erik Jansson blev en jagad man, och fick hålla sina predikningar och möten i smyg. Han fick börja resa på nätterna och hålla sina predikningar på dagtid, hans predikningar varade i 5-6 timmar, Vid den här tiden förkunnade Erik Jansson sig själv som profet.

Erik Janssons utseende var normal manshöjd, ljusbrunt hår, magert ansikte, blek, med karaktäristiska kinkotor, och insjunkna kinder, spetsig näsa, rund haka, tunna läpparoch blå ögon. Han jagades alltmera och hans bild förekom allt mera i tidningarna, under efterlyst. Fanatism att bränna alla dessa religiösa skrifter, gjorde att hans anhängare kom släppande på böcker, till bålen, det kom böcker via båtar och med häst och vagn,

Flertalet gånger blev Erik Jansson kastad i fängelset för sin tro, och hans sätt att predika. Efter ett blodigt upplopp i oktober 1845, (Erik Jansson själv flydde genom en lucka i golvet, och kom därifrån oskadd) beslutade han att ta sin sekt med sig över till Amerika, frihetens

Vasa-Arkivet

land, men först skickades Olof Olsson med familj från Kinsta i Söderdala över till Amerika för att sondera terrängen, och finna en bra boplats.

1846 om ett brev i retur från Olof Olsson, att han funnit en bra plats i Illinois.

De båtar Erik Janssons sekt for över på, var lastbåtar som forslade järn över till USA. Ett av fartygen förläste utanför Helsingör, och alla omkom, ett annat fartyg förläste utanför Franska kusten men bestättning och passagerare klarade sig, resorna över Atlanten skördade många dödsoffer, kolera, sjöbjugg, matförgiftningar, svält etc. Det ryktas om att ca 170 personer dog under överresan.

Totalt mellan 1846 – 1854 var det ca 1500 människor som följde Erik Jansson över till USA.

Själv for Erik Jansson över 1846, med sin familj. Från New York färdades man med olika båtar ner till Chicago, Därifrån vandrade många till fots, de svaga och barn färdades med häst och vagn ner till koloni området Bishop Hill. Döpt efter Biskopskulla i Sverige. Första vintern bodde folket i jordkullor, för att undertiden påbörja uppbyggnad av Bishop Hill, Sjukdomar tog mångas liv, varpå de begravdes i massgravar, om informationen är korrekt finns det nu två massgravar utanför Bishop Hill.

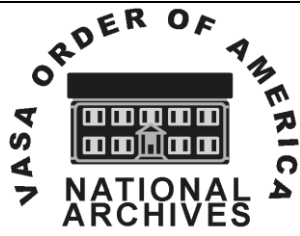
Arbetet tog fart i Bishop Hill, och Erik Jansson styrde sin grupp av människor med järnhand, det var två bönmöten per dag, där emellan hårt arbete. De flesta kvinnor arbetade på fälten, och männen med hantverk och byggnationer.

Den 4 Juli 1850 mördades Erik Jansson av John Roth, som sköt honom med en kula i bröstet, på Rådhuset i Cambridge, Henry County.

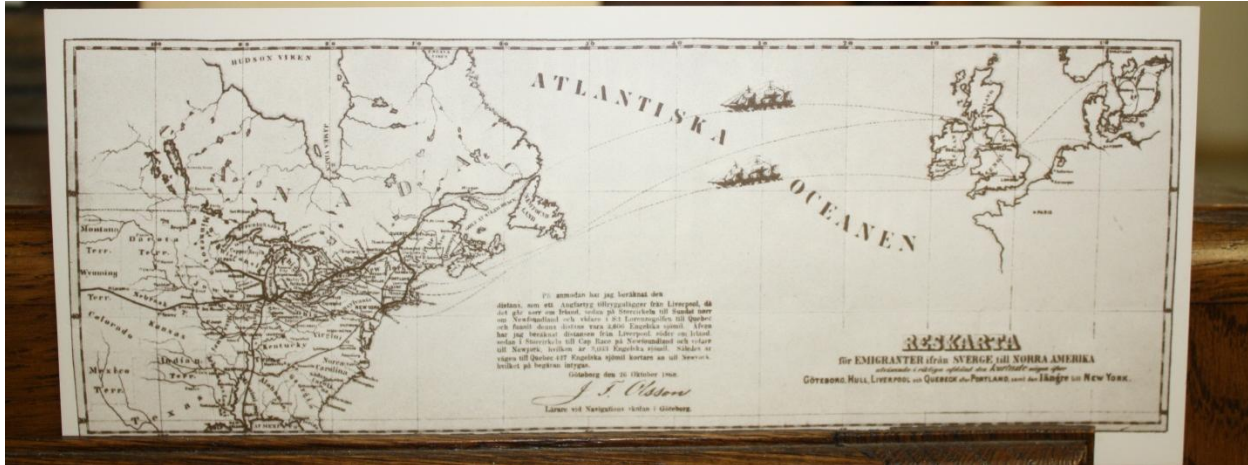
John Roth hamnade i Fängelse ett år, och avled efter ett år i frihet.

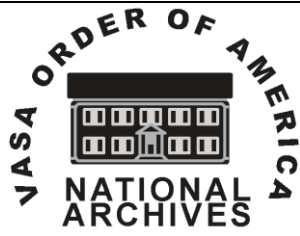
På olika museen i Bishop Hill kan man titta på alster från Erik Jansson tid. Byggnaderna finns kvar, och har på senare år renoverats.

Besök gärna www.bishophill.com

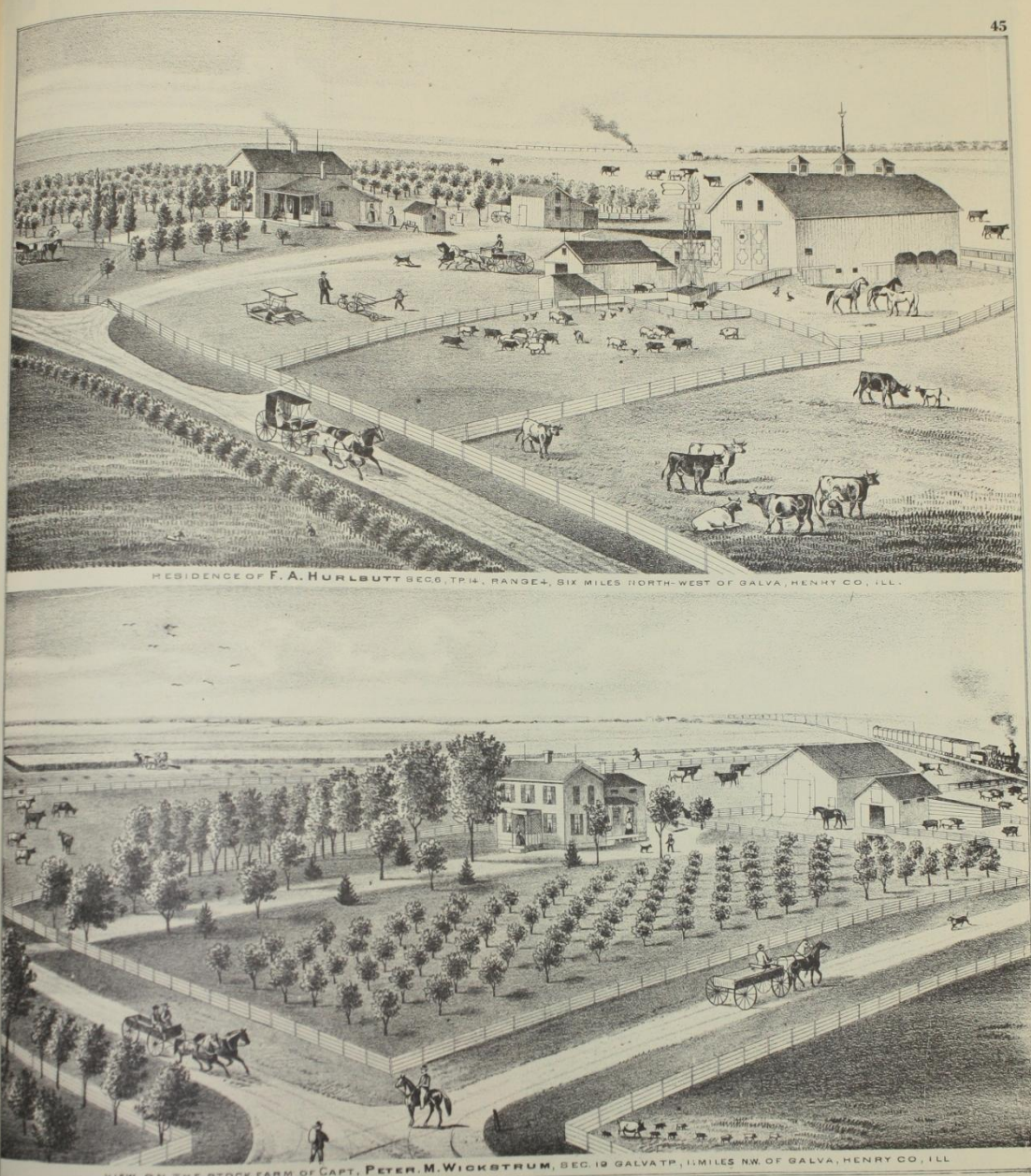

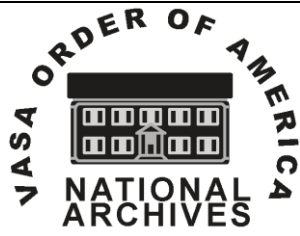
Vasa-Arkivet

Vasa-Arkivet

Vasa-Arkivet

